

R -
PERPUSTAKAAN UNIVERSITI MALAYA

ACH - 7668
26/11/01

KEBERKESANAN PUSAT KEGIATAN (PKG) DI
KAWASAN TANJUNG IPOH,
NEGERI SEMBILAN

HARVINDER KAUR A/P RANJIT SINGH

Satu disertasi yang dikemukakan kepada Fakulti Pendidikan sebagai memenuhi
sebahagian daripada Kursus Sarjana Pendidikan di Universiti Malaya
1999

Perpustakaan Universiti Malaya

A510032172

OK

If you would try to divest a centre of its personality – its people, place, time, problems – and get down to its generalised basics in order to replicate it, give up. The basics of a teachers' centre are its personality – leadership, followership, grassroots idiosyncracies. Any new centre must start on its own. Trying to abstract and segment someone else's experience, you will lose their essence – and not find your own

(Devaney (1976), dalam Kahn (1984), m.s. iii)

PENGHARGAAN

Penulisan disertasi ini tidak mungkin berjaya diselesaikan tanpa bantuan dan sokongan beberapa pihak yang sama ada terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam perolehan, penganalisan dan penulisan hasil kajian ini.

Pertama sekali, saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada pensyarah penasihat saya, Encik Abdul Ghafar Md. Din kerana keprihatinan beliau sepanjang menjalankan kajian ini. Penghargaan istimewa ingin saya berikan kepada Dr. Raja Maznah Raja Hussein kerana khidmat nasihat, dorongan, galakan berterusan tanpa mnyesal penat sepanjang saya membuat cadangan kajian sehingga kajian ini tamat. Sumbangan beliau merupakan saluran motivasi yang penting bagi saya untuk meneruskan kajian walaupun pernah beberapa kali putus asa dan hampir menyerah kalah dalam penyiapan kajian ini.

Tidak lupa juga sumbangan ilmu yang diberikan oleh pensyarah-pensyarah seperti Dr. Mogana Dhamatharan dan Dr. Zoraini Wati Abas yang banyak membantu dari segi pengetahuan asas menjalankan kajian ini. Terima kasih diucapkan.

Seterusnya, terima kasih diucapkan kepada pengetua saya iaitu Encik Johari Mohd. Isa yang telah banyak memberi galakan dan juga kelepasan dari tugas-tugas berat semasa menjalankan kajian ini. Penghormatan dan penghargaan juga diberikan kepada penyelaras PKG Tanjung Ipoh iaitu En. Nuradzian bin Nashrud'din yang banyak

meluangkan masa dan tenaga dalam membantu saya menyelesaikan kajian. Tanpa bantuan dan penerangan serta data-data yang diberikan oleh beliau, kajian saya tidak mungkin lengkap.

Penghargaan ikhlas juga ingin saya berikan kepada pihak Jabatan Pendidikan Negeri Sembilan (JPNS) yang telah membenarkan saya menjalankan kajian ini serta juga semua guru besar dan pengetua serta guru-guru dan dua belas buah sekolah di zon Tanjung Ipoh, Negeri Sembilan, yang telah memberikan kerjasama yang sangat penting sebagai input utama kajian ini.

Ribuan terima kasih juga diucapkan kepada rakan-rakan seperjuangan saya terutamanya Puan Satveer Kaur, rakan-rakan yang banyak membantu, Encik Jagdish Singh dan Encik Amerjit Singh serta semua sahabat-sahabat saya yang memberi dorongan serta galakan yang sangat diperlukan.

Penghargaan tertinggi ingin saya berikan kepada ibu bapa saya, Encik Ranjit Singh dan Puan Gurdev Kaur yang telah memberikan kepercayaan kepada saya untuk melanjutkan pelajaran ke peringkat yang lebih tinggi. Kepercayaan yang diberikan inilah yang menjadi sumber inspirasi saya untuk meneruskan cita-cita supaya berjaya dalam bidang pendidikan. Kasih sayang dan keyakinan mereka telah menyalurkan kesabaran dan ketenangan pada diri saya semasa menjalankan kajian yang memerlukan komitmen yang sepenuhnya.

PENGHARGAAN

Penulisan disertasi ini tidak mungkin berjaya diselesaikan tanpa bantuan dan sokongan beberapa pihak yang sama ada terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam perolehan, penganalisan dan penulisan hasil kajian ini.

Pertama sekali, saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada pensyarah penasihat saya, Encik Abdul Ghafar Md. Din kerana keprihatinan beliau sepanjang menjalankan kajian ini. Penghargaan istimewa ingin saya berikan kepada Dr. Raja Maznah Raja Hussein kerana khidmat nasihat, dorongan, galakan berterusan tanpa mnyesal penat sepanjang saya membuat cadangan kajian sehingga kajian ini tamat. Sumbangan beliau merupakan saluran motivasi yang penting bagi saya untuk meneruskan kajian walaupun pernah beberapa kali putus asa dan hampir menyerah kalah dalam penyiapan kajian ini.

Tidak lupa juga sumbangan ilmu yang diberikan oleh pensyarah-pensyarah seperti Dr. Mogana Dhamatharan dan Dr. Zoraini Wati Abas yang banyak membantu dari segi pengetahuan asas menjalankan kajian ini. Terima kasih diucapkan.

Seterusnya, terima kasih diucapkan kepada pengetua saya iaitu Encik Johari Mohd. Isa yang telah banyak memberi galakan dan juga kelepasan dari tugas-tugas berat semasa menjalankan kajian ini. Penghormatan dan penghargaan juga diberikan kepada penyelaras PKG Tanjung Ipoh iaitu En. Nuradzian bin Nashrud'din yang banyak

Saya juga bersyukur kepada Tuhan kerana telah memberkati usaha saya dalam memperbaiki serta menambahkan ilmu yang sedia ada serta membantu saya menyumbang dalam sistem pendidikan negara kita walaupun dalam erti kata yang paling minima. Moga-moga usaha saya ini akan dapat diteruskan pada peringkat yang lebih tinggi.

ABSTRAK

Kajian ini adalah mengenai peranan dan keberkesanannya Pusat Kegiatan Guru (PKG) yang telah ditubuhkan mulai 1991. Tumpuan kajian ini adalah kepada PKG kawasan Tanjung Ipoh di Negeri Sembilan. Kajian ini melibatkan dua belas buah sekolah iaitu sepuluh sekolah rendah dan dua buah sekolah menengah. Jumlah responden dalam kajian ini adalah sebanyak seratus orang. Beberapa kaedah mengumpul data penyelidikan seperti soal selidik, pemerhatian dan temu bual telah digunakan untuk menjawab soalan kajian. Data yang diperolehi melalui soal selidik telah dianalisis menggunakan kaedah frekuensi dan peratus.

Kajian ini ingin menentukan sama ada taksiran keperluan guru dijadikan unsur utama dalam penyaluran perkhidmatan oleh PKG serta juga meneliti faktor-faktor lain yang mempengaruhi keberkesanannya PKG. Hasil kajian adalah seperti berikut:

1. Taksiran kajian keperluan pengguna tidak dijalankan secara rasmi oleh pihak PKG. Rancangan diatur mengikut perbincangan dengan pengetua atau guru besar sahaja.
2. PKG menyalurkan berbagai jenis perkhidmatan yang secara umum boleh dibahagi kepada perkhidmatan fizikal dan khidmat nasihat profesional.

3. Perkhidmatan yang disediakan oleh PKG didapati lebih diketahui oleh guru-guru sekolah rendah jika dibandingkan dengan guru-guru sekolah menengah. Begitu juga tentang pengetahuan mengenai peralatan yang boleh didapati dari PKG.
4. Di antara masalah yang mempengaruhi keberkesanan perkhidmatan PKG secara menyeluruh ialah sikap negatif guru, kesukaran pengangkutan, beban kerja sekolah dan masalah menyelesaikan sukatan pelajaran bagi kelas-kelas peperiksaan.
5. Dari segi perkhidmatan yang disalurkan oleh PKG didapati penyelaras berpengalaman, fasilitator perkhidmatan berpengetahuan, suasana kursus memuaskan tetapi tajuk kursus serta kumpulan sasaran harus diberikan keprihatinan yang lebih teliti.

Secara menyeluruh didapati bahawa PKG menyalurkan perkhidmatan yang memuaskan tetapi belum lagi mencapai tahap keberkesanan maksimum. Banyak lagi ruang untuk perancangan strategik dan perkembangan PKG yang boleh dijalankan dengan berbagai cara mengikut kesesuaian yang sewajarnya.

**THE EFFECTIVENESS OF THE “PUSAT KEGIATAN GURU” AT
TANJUNG IPOH, NEGERI SEMBILAN**

ABSTRACT

This research concerns the role and effectiveness of the “Pusat Kegiatan Guru” (PKG) which were being set up since 1991. The research was centres around the Tanjung Ipoh district PKG in Negeri Sembilan. This research encompasses twelve schools (ten primary schools and two secondary schools). The total number of respondents in this research was one hundred teachers. A few methods combined as the triangulation method which includes survey, interviews, observation and participant observation were used to obtain answers for research questions. The data obtained using the questionnaire were analysed using frequencies and percentages.

One of the purposes of this research was to decide whether the needs assessment of teachers was the main criteria in channeling the services of the PKG and also to examine other factors influencing its effectiveness. The findings of the research in brief are as follows:

1. The needs analysis is not carried out officially by the PKG authority. Instead all programs are organized after discussions with headmasters or principals only.

2. The PKG renders a variety of services which can be classified as physical or professional consultation services.
3. Primary school teachers rather than secondary school teachers are more aware of the services and equipment which could be obtained from the PKG.
4. Among the problems influencing the effectiveness of the PKG as a whole are the negative attitude of the teachers, transport problems, school work load and the need to complete the syllabus especially for the examination classes.
5. In terms of services provided by the PKG, while there are experienced coordinators, knowledgeable facilitators and satisfactory course atmosphere, the course topics and the target groups should be given due consideration.

On the whole, while the PKG has been providing excellent services, the effectiveness of these services are yet to fulfill the needs of its clients satisfactorily. There is still room for strategic planning and the development of the PKG which can be carried out in several ways accordingly.

<i>PENGHARGAAN</i>	<i>ii</i>
<i>ABSTRAK</i>	<i>v</i>
<i>ABSTRACT (B. INGGERIS)</i>	<i>vii</i>
<i>KANDUNGAN TAJUK</i>	<i>ix</i>
<i>KANDUNGAN RAJAH</i>	<i>xiv</i>
<i>KANDUNGAN JADUAL</i>	<i>xv</i>

BAB 1 Penubuhan dan Perkembangan

<i>1.0 Latar Belakang</i>	<i>1</i>
<i>1.1 Pusat Kegiatan Guru Tanjung Ipoh</i>	<i>4</i>
<i>1.2 PKG dan Falsafah Pendidikan</i>	<i>6</i>
<i>1.3 Konsep PKG</i>	<i>8</i>
<i>1.4 Matlamat Pusat Kegiatan Guru</i>	<i>11</i>
<i>1.5 Objektif Pusat Kegiatan Guru</i>	<i>12</i>
<i>1.6 Peranan PKG</i>	<i>14</i>
<i>1.6.1 Sebagai Pusat Kegiatan Ikhtisas Kurikulum</i>	<i>15</i>
<i>1.6.2 Sebagai Pusat Sumber</i>	<i>16</i>
<i>1.6.3 Sebagai Pusat Kegiatan Sosial</i>	<i>17</i>
<i>1.6.4 Sebagai Agen Perubah</i>	<i>17</i>
<i>1.6.5 Sebagai Agen Penyelesaian Masalah</i>	<i>19</i>

1.7	<i>Pengoperasian PKG</i>	21
1.8	<i>Pernyataan Masalah</i>	22
1.9	<i>Objektif Kajian</i>	25
1.10	<i>Signifikan Kajian</i>	25
1.11	<i>Limitasi Kajian</i>	26
1.12	<i>Definisi Istilah</i>	27

BAB 2 *Ulasan Kajian-kajian Berkaitan*

2.0	<i>Pendahuluan</i>	29
2.1	<i>Pengenalan Teknologi Pengajaran (Instructional Technology)</i>	30
2.2	<i>Pusat Kegiatan Guru</i>	33
	2.2.1 'Teachers Centre' di Britain	33
	2.2.2 Pusat Guru di Amerika Syarikat	35
	2.2.3 Pusat Guru di Jepun	36
2.3	<i>Kualiti dalam Pendidikan</i>	37
2.4	<i>Pengurusan Kualiti Menyeluruh</i>	44
2.5	<i>Perancangan dan Pengurusan</i>	50
2.6	<i>Keperluan Pengguna dan Faktor-faktor yang Mempengaruhi Perkhidmatan</i>	52
a)	<i>Faktor Pengurusan</i>	53
b)	<i>Faktor Kakitangan</i>	54
c)	<i>Faktor Politik</i>	54
d)	<i>Faktor Kemudahan</i>	55

e)	<i>Faktor Perkakasan</i>	55
f)	<i>Faktor Belanjawan</i>	56
2.7	<i>Penilaian atau Pengukuran Kualiti</i>	56
2.8	<i>Perkaitan Teknologi Pendidikan Dengan Penggunaan PKG</i>	57
2.9	<i>Kursus Dalam Perkhidmatan</i>	59
2.10	<i>Laporan-laporan Kajian mengenai PKG di Negara Barat</i>	61
2.11	<i>Pengkaedahan Kajian</i>	65

BAB 3 Pengkaedahan

3.0	<i>Pendahuluan</i>	69
3.1	<i>Variabel dalam Kajian</i>	70
3.2	<i>Pemilihan sampel</i>	72
3.3	<i>Pelaksanaan</i>	72
3.3.1	<i>Rasional Penggunaan Soal selidik</i>	74
3.3.2	<i>Rasional Penggunaan Temu bual Berstruktur</i>	74
3.3.3	<i>Rasional Pemerhatian</i>	75
3.3.4	<i>Rasional Menghadiri Sendiri Program PKG</i>	75
3.4	<i>Soal selidik</i>	76
3.5	<i>Temu bual</i>	77
3.6	<i>Pengumpulan data</i>	78

BAB 4 Analisis Data

4.0	<i>Pendahuluan</i>	79
4.1	<i>Informasi Diskriptif</i>	79
4.2	<i>Analisis Kajian</i>	80
4.3	<i>Laporan Hasil Kajian</i>	81
	4.3.1 <i>Butir-butir peribadi dan latar belakang profesionalisme Sampel</i>	81
	4.3.2 <i>Kemudahan dan Penggunaan PKG</i>	85
	4.3.3 <i>Sikap guru dan faktor-faktor lain yang mempengaruhi Penggunaan PKG</i>	94
	4.3.4 <i>Perbezaan peranan dan penggunaan PKG di kalangan Guru-guru sekolah rendah dan menengah</i>	98
	4.3.5 <i>Laporan temu bual dengan Penyelaras PKG Tanjung Ipoh</i>	111
	4.3.6 <i>Laporan temu bual dengan Guru Besar dan Pengetua</i>	120
	4.3.7 <i>Laporan temu bual dengan Guru-guru kawasan Tanjung Ipoh</i>	125
	4.3.8 <i>Laporan kehadiran pengkaji untuk aktiviti di PKG</i>	128

BAB 5 Ulasan, Kesimpulan dan Cadangan

5.0	<i>Pendahuluan</i>	132
5.1	<i>Ulasan Kajian</i>	132
a)	<i>Soalan Kajian 1</i>	134
b)	<i>Soalan Kajian 2</i>	137
c)	<i>Soalan Kajian 3</i>	138

<i>d)</i>	<i>Soalan Kajian 4</i>	139
<i>e)</i>	<i>Soalan Kajian 5</i>	140
<i>f)</i>	<i>Soalan Kajian 6</i>	141
5.2	<i>Kesimpulan</i>	143
5.3	<i>Cadangan</i>	147
 <i>RUJUKAN</i>		154
 <i>BULETIN</i>		162
 <i>LAMPIRAN A -- Soal selidik</i>		163
 <i>LAMPIRAN B -- Soalan Untuk Penyelaras</i>		177
 <i>LAMPIRAN C -- Soalan Untuk Guru Besar dan Pengetua</i>		179
 <i>LAMPIRAN D -- Soalan Untuk Guru-guru</i>		181
 <i>LAMPIRAN E -- Senarai Sekolah-sekolah Terlibat</i>		183
 <i>LAMPIRAN F --Borang Pinjaman Peralatan PKG</i>		184

1.	<i>Rajah 1</i>	: <i>Konsep Institusi Pendidikan</i>	11
2.	<i>Rajah 2</i>	: <i>Objektif PKG</i>	14
3.	<i>Rajah 3</i>	: <i>PKG Sebagai Agen Perubahan Pendidikan</i>	19
4.	<i>Rajah 4</i>	: <i>Struktur Pengoperasian PKG</i>	22
5.	<i>Rajah 5</i>	: <i>Model Pengurusan Kualiti Menyeluruh dalam Pendidikan</i>	46
6.	<i>Rajah 6</i>	: <i>Proses Perancangan Secara Menyeluruh</i>	51

1.	<i>Jadual 1</i>	: <i>Peratus Guru berdasarkan Jarak Rumah dari Sekolah</i>	82
2.	<i>Jadual 2</i>	: <i>Peratus Guru berdasarkan Tempoh Mengajar</i>	83
3.	<i>Jadual 3</i>	: <i>Peratus Guru berdasarkan Kelulusan</i>	84
4.	<i>Jadual 4a</i>	: <i>Penggunaan Bilik Grafik</i>	86
5.	<i>Jadual 4b</i>	: <i>Penggunaan Bilik Gelap</i>	87
6.	<i>Jadual 4c</i>	: <i>Penggunaan Bilik Cetak</i>	87
7.	<i>Jadual 4d</i>	: <i>Penggunaan Bilik Mesyuarat</i>	87
8.	<i>Jadual 4e</i>	: <i>Penggunaan Perpustakaan</i>	88
9.	<i>Jadual 5</i>	: <i>Keberkesanan Kursus P & P</i>	90
10.	<i>Jadual 6</i>	: <i>Keberkesanan Kursus Profesionalisme</i>	91
11.	<i>Jadual 7</i>	: <i>Peratus Guru berdasarkan Tahap Kesukaran Pengangkutan</i>	95
12.	<i>Jadual 8</i>	: <i>Peratus Guru berdasarkan Beban Kerja Sekolah</i>	96
13.	<i>Jadual 9</i>	: <i>Peratus Guru berdasarkan Jarak Rumah dari PKG</i>	97
14.	<i>Jadual 10</i>	: <i>Kelulusan Guru berdasarkan Jenis Sekolah</i>	99
15.	<i>Jadual 11</i>	: <i>Peratus Guru berdasarkan Pengetahuan Tentang Peralatan</i>	100
16.	<i>Jadual 12</i>	: <i>Penggunaan Peralatan PKG berdasarkan Jenis Sekolah</i>	101
17.	<i>Jadual 13a</i>	: <i>Penggunaan Bilik Grafik berdasarkan Jenis Sekolah</i>	101
18.	<i>Jadual 13b</i>	: <i>Penggunaan Bilik Cetak berdasarkan Jenis Sekolah</i>	102
19.	<i>Jadual 13c</i>	: <i>Penggunaan Bilik Mesyuarat berdasarkan Jenis Sekolah</i>	102

20.	<i>Jadual 13d</i>	: <i>Penggunaan Bilik Gelap berdasarkan Jenis Sekolah</i>	103
21.	<i>Jadual 13e</i>	: <i>Penggunaan Perpustakaan berdasarkan Jenis Sekolah</i>	103
22	<i>Jadual 14</i>	: <i>Kemudahan Mendapatkan Izin Menggunakan Kemudahan PKG berdasarkan Jenis Sekolah</i>	105
23.	<i>Jadual 15a</i>	: <i>Kehadiran Kursus Mengenai Proses Pengajaran dan Pembelajaran berdasarkan Jenis Sekolah</i>	106
24.	<i>Jadual 15b</i>	: <i>Kehadiran Kursus Mengenai Profesionalisme Perguruan berdasarkan Jenis Sekolah</i>	106
25.	<i>Jadual 15c</i>	: <i>Kehadiran Kursus Mengenai Proses Pengurusan berdasarkan Jenis Sekolah</i>	107
26.	<i>Jadual 16a</i>	: <i>Kehadiran Berbengkel berdasarkan Jenis Sekolah</i>	108
27.	<i>Jadual 16b</i>	: <i>Kehadiran Berbengkel Menggubal Soalan dan Strategi Pengajaran berdasarkan Jenis Sekolah</i>	108
28.	<i>Jadual 16c</i>	: <i>Kehadiran Berbengkel Kemahiran Penggunaan Alat berdasarkan Jenis Sekolah</i>	109
29.	<i>Jadual 17</i>	: <i>Kekerapan Perbincangan Dengan Guru berdasarkan Jenis Sekolah</i>	110